

Skatteutskottets betänkande 2024/25:SkU20

Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att slopa stämpelskatt vid inteckning i skepp.

Regeringen föreslår i propositionen att stämpelskatt vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp ska slopas för att stärka den svenska sjöfartsnärings konkurrenskraft samt motverka fortsatt utflaggning. Regeringens förslag anses även kunna ha en positiv inverkan på sysselsättning och kompetensförsörjning inom branschen.

Lagförslaget medför ändring i lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter och i sjölagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:107 Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....5

 Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp5

Särskilt yttrande.....7

 Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp (S)7

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....8

 Propositionen8

Bilaga 2

Regeringens lagförslag9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
2. lag om ändring i sjölagen (1994:1009).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:107 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 13 maj 2025

På skatteutskottets vägnar

Eric Westroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Eric Westroth (SD), Boriána Åberg (M), Bo Broman (SD), Kalle Olsson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Markus Wiechel (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Anders Ådahl (C), Jimmy Ståhl (SD), Annika Hirvonen (MP), Anders Ekegren (L), Blåvitt Elofsson (S), Patrik Björck (S) och Marcus Andersson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2024/25:107 Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag återges i bilaga 2. Det har inte väckts några motioner i ärendet.

Bakgrund

Det svenska fartygsregistret som administreras av Transportstyrelsen är inrättat för registrering av skepp, skeppsbyggen och båtar. Den som äger ett skepp, dvs. ett fartyg med en största längd överstigande 24 meter, som anses som svenskt måste registrera det i fartygsregistret. Efter att ett skepp har registrerats kan ägaren belåna det. Det krävs inteckning för att panträtt till säkerhet för en fordran ska kunna upplåtas i skepp. Inteckning sker genom att Transportstyrelsen beviljar inskrivning i skeppet med ett visst belopp.

Stämpelskatt ska enligt de gällande reglerna betalas till staten när en ansökan om inteckning beviljas. Reglerna om stämpelskatt finns i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, förkortad stämpelskattelagen, och i förordningen (1984:406) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter. Stämpelskatt tas ut dels när en sådan ansökan om inteckning i fast egendom som avses i 22 kap. 2 § jordabalken beviljas, dels när en motsvarande ansökan i fråga om tomträtt, luftfartyg och skepp beviljas. Vid inteckning i skepp är stämpelskatten 4 kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas, men är alltid lägst 50 kronor. Skattskyldighet inträder när en inteckning beviljas eller när en inteckning förs över från fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel till dess skeppsdel. Det är inskrivningsmyndigheten som är beskattningsmyndighet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att stämpelskatt vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp ska slopas. Lagförslaget medför ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter och i sjölagen (1994:1009).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Utskottets överväganden

Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om att slopa stämpelskatt vid inteckning i skepp.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Propositionen

Stämpelskatt ska betalas till staten bl.a. när en inteckning i skepp beviljas. Uttag av stämpelskatt när en inteckning i skepp beviljas utgör en kostnad i samband med lån med skepp som säkerhet. Regeringen konstaterar att stämpelskatt vid beviljande av inteckning i skepp kan utgöra en betydande tillkommande kostnad för svensk sjöfartsnäring då fartygsinvesteringar i sig redan är kostsamma för företag.

I vissa andra länder där svenska rederier har valt att registrera sina skepp tas inte tas någon motsvarande stämpelskatt ut. Därför bedömer regeringen att den svenska sjöfartsnäringens konkurrenskraft skulle stärkas om uttag av stämpelskatt vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp slopas. Regeringen anför att stämpelskatten har ansetts vara ett hinder mot att flagga fartyg i Sverige, varför förslaget också skulle kunna motverka fortsatt utflaggning. Regeringen anser även att en slopad stämpelskatt kan ha en positiv inverkan på sysselsättning och kompetensförsörjning inom branschen.

Riksdagen riktade i april 2022 ett tillkännagivande till regeringen om att den ska utvärdera och föreslå åtgärder för att utveckla bl.a. den kustnära sjöfarten och systemet med tonnagesbeskattning samt göra en översyn av stämpelskatten på fartygsinteckningar med särskild inriktning på dess miljöstyrande effekt (bet. 2021/22:SkU14 punkt 12, rskr. 2021/22:268). I och med förslaget i denna proposition anser regeringen att riksdagens önskemål när det gäller stämpelskatten är tillgodosett. Regeringen avser att återkomma i fråga om övriga delar av tillkännagivandet.

Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2025. Äldre bestämmelser ska dock enligt förslaget fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att ett slopande av stämpelskatt när en inteckning i skepp beviljas skulle stärka den svenska sjöfartsnäringens konkurrenskraft, motverka fortsatt utflaggning och ha en positiv inverkan på

sysselsättning och kompetensförsörjning inom branschen. Utskottet tillstyrker därmed propositionen.

Särskilt yttrande

Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp (S)

Kalle Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Blåvitt Elofsson (S), Patrik Björck (S) och Marcus Andersson (S) anför:

Utredningen Vågade skatter – Navigering i sjöfartens förutsättningar innehåller flera förslag för att stärka den svenska sjöfarten. Att regeringen väljer att gå vidare med att slopa stämpelskatten vid inteckning av skepp är ett välkommet steg på vägen för att stärka Sveriges sjöfart och beredskap. Vi ställer oss därför bakom förslaget och utskottets ställningstagande. Vi vill dock framhålla att det finns viktiga delar från utredningen som regeringen lämnar därhän. Socialdemokraterna anser att mer måste göras för att stärka sjöfarten. En bärande del i detta är att revidera tonnageskatten för att säkerställa ett mer konkurrenskraftigt regelverk för sjöfarten. Vi anser att det är en viktig fråga och kommer att noga följa det fortsatta arbetet med den.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:107 Slopad stämpelskatt vid in-teckning i skepp:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter¹

dels att 38 b och 39 b §§ ska upphöra att gälla,

dels att 3, 21, 24, 25 och 33 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Inskrivningsmyndigheten är beskattningsmyndighet.

Med inskrivningsmyndighet avses i denna lag också den i 1 kap. 2 § sjölagen (1994:1009) angivna registermyndigheten.

21 §³

Om inte annat framgår av 22 och 23 §§ tas stämpelskatt ut vid beviljande av sådan ansökan om inteckning i fast egendom som avses i 22 kap. 2 § jordabalken, samt vid beviljande av motsvarande ansökan beträffande tomträtt, luftfartyg *eller skepp*. Detta gäller också vid beviljande av ansökan om företagsinteckning.

Med beviljande av ansökan om inteckning i skepp jämföras att inteckning i skeppsbygge förs över från fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel till fartygsregistrets skeppsd.

Om inte annat framgår av 22 och 23 §§ tas stämpelskatt ut vid beviljande av sådan ansökan om inteckning i fast egendom som avses i 22 kap. 2 § jordabalken, samt vid beviljande av motsvarande ansökan beträffande tomträtt *eller* luftfartyg. Detta gäller också vid beviljande av ansökan om företagsinteckning.

¹ Senaste lydelse av

38 b § 2001:345

39 b § 2005:153.

² Senaste lydelse 1994:1026. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

³ Senaste lydelse 2004:777. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

24 §⁴

Stämpelskatten är vid inteckning i

1) fast egendom och tomträtt tjugo kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas,

2) luftfartyg tio kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas,

3) *skepp fyra kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas.*

1. fast egendom och tomträtt tjugo kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas,

2. luftfartyg tio kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas.

Vid företagsinteckning är stämpelskatten tio kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas.

Skatten är alltid lägst femtio kronor.

25 §⁵

Skattskyldighet inträder i fall som avses i

a) 4 §, när ansökan om inskrivning beviljas,

b) 21 §, när inteckning beviljas

b) 21 §, när inteckning beviljas.

eller när inteckning förs över från fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel till fartygsregistrets skeppsdel.

33 §⁶

En handling som ligger till grund för skattens fastställande eller ett pantbrev får inte lämnas ut förrän skatten har betalats. Detta gäller inte om uppskov medgetts enligt bestämmelserna i 32 a § första stycket.

Har en inteckning förts över från fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel till fartygsregistrets skeppsdel i samband med att ett skeppsbygge registrerats som skepp, får inte nationalitetshandlingen för skeppet lämnas ut förrän skatten för inteckningen har betalats.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 2004:777.

⁵ Senaste lydelse 2001:345.

⁶ Senaste lydelse 2005:153. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

2 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 a § sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

15 a §¹

Vid handläggningen hos registermyndigheten av registerärenden tillämpas inte 22 § andra stycket och 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900).

I 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter finns bestämmelser om att inskrivningsmyndigheten ska ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

¹ Senaste lydelse 2018:801. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.